

OBSAH

<i>Christos Voskrese – radujte sa!</i>	3
<i>Na konci vekov</i>	4
<i>Životy svätých</i>	5
<i>Otázky a odpovede</i>	7
<i>Pravoslávna ikona</i>	8
<i>O pýche</i>	11
20. výročie založenia Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovenku	13
<i>Detská stránka</i>	14
<i>Recepty</i>	20
<i>O čítaní Evanjelia</i>	21
<i>Čudotvorné ikony</i>	22
<i>Štyria statoční</i>	23
<i>Bdelosť</i>	24
<i>Evanjelioué cnosti</i>	25
<i>Zo života skupín</i>	26
<i>Blahoželanie</i>	30
<i>Pozvánky</i>	31

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

rod. Breciková - 50 €
Galina Kitanová - 10 €
Ing. Miroslav Adámek - 39,2 €
Anna Bednáríková - 5 €

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Driečna
Vyšna Pisana, Driečna

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XV/2010

šéfredaktor: *Lenka Kimaková*
redaktori: *Alexander Hahuška, Michal Sivik, Zuzana Repková, Marcela Hviždáková, Zuzana Šadilková, Juliána Kuzanová, Ján Husár, Tatiana Mihaličová*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marcela Hviždáková*
detská stránka: *Andrea Gmotričová, Lubomira Balasčáková*
redaktori pre distribúciu: *Luboš Omaska, Patrik Palasiewicz*

Vydáva:
Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980

e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947

www.bpm.orthodox.sk

S blagoslovením Jeho Vysokopreoslavenosti Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 5,40 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu redakcie: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, redakcia ISTINY, Bayerova 8, 080 01, Prešov, prípadne na účet Istiny: 4008409298/7500.

Cirkevne schválené. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Vydávanie je povolené Ministerstvom kultúry SR pod číslom EV 3633/09. ISSN 1335-6739

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Christos Voskrese – radujte sa!

Prazdnikov prazdnik svetlého Christovho Vzkriesenia to je sviatok veľkej duchovnej radosti. Prvým Christovým slovom po vzkriesení bolo „Radujte sa!“. V tento deň Cirkiev prizýva všetkých, aby sa radovali, lebo smrť už nemá moc nad človekom. Do vzkriesenia Christa patril človek

peklu, diabli a jeho anjelom. Ale víťazstvom Christa nad smrťou sa všetka moc diabla nad človekom rozpadla. Smrť už pre človeka neexistuje. Telesná smrť je len bránou do večnosti. Človek odchádza do nebeského Jeruzalema, ktorý Boh pripravil pre tých, ktorí ho milujú. Tak ako je to zobrazené na ikone Vzkriesenia, Christos vyťahuje prarodičov Adama a Evu z tejto pekľenej priepasti, aby spolu s ostatnými spravodlivými ľuďmi, ktorí túžobne očakávali Christov

príchod, vošli do večnej radosti, kde už nie je smútok a žiaľ, ale len večná a neopísateľná radosť. Preto prvé slová Isusa Christa boli - radujte sa!

Jerej Mgr. Ján Pilko, PhD.

Na konci vekov boli miliardy ľudí vynesené na veľkú planinu pred Boží trón. Mnohí pred tým jasom ustupovali. Niektorí sa búrili. Nie z úctivého strachu, ale provokatívne.

„Môže nás Boh súdiť? Čo on vie o utrpení?“ vybuchla jedna mladá žena. Vyhrnula si rukáv, aby ukázala vyteťované číslo z nacistického koncentračného tábora. „Trpeli sme, bili nás, mučili, zabíjali!“

Mladý černochoz z inej skupiny ukázal krk. „Kto povie niečo na toto?“ pýtal sa a ukázal znaky po povraze. Lynčovali ho len preto, že bol černochoz.

V ďalšej skupine bola gravidná študentka so smutnými očami. „Prečo mám trpieť?“ šomrala. „Nebola to moja vina.“

Na planine boli stovky takýchto skupín. Každá z nich mala čo vytýkať Bohu za zlo a trpenie, ktoré dopustil na tento svet.

Aký šťastný bol Boh, že žil na mieste, kde všetko bolo samá neha a jas,

kde nebolo plaču ani bolesti, ani hladu a nenávisť. Čo vedel Boh o tom, čo musel človek pretrpieť na tomto svete? Bohu sa ľahko žije v pohodlí, hovorili.

Každá skupina vyslala svojho zástupcu, ktorý najviac trpel. Bol tam Žid, černochoz, obeť z Hirošimy, strašne znetvorený reumatik, dieťa s poškodeným mozgom. Zišli sa v strede planiny, aby sa poradili, a tak mohli predložiť svoje prípady. Bol to rozumný ťah.

Aby ich Boh mohol súdiť, musel by najprv pretrpieť všetko, čo vytrpeli oni. Mal by najprv žiť na zemi.

„Nech sa narodí ako Žid. Spochybňte zákonitosť jeho narodenia. Dajte mu takú ťažkú robotu, že keď sa do nej pustí, aj jeho rodina si bude myslieť, že sa zbláznil. Nech ho zradia jeho najvernejší priatelia. Zasypte ho žalobami. Nech ho súdi falošná porota a nech ho odsúdi zbabelý sudca. Mučte ho. Nech pochopí, čo znamená cítiť sa strašne sám. A potom nech umrie. A majte svedkov, ktorí to dosvedčia.“

Keď posledný skončil svoju reč, nastalo veľké ticho. Nik sa neodvážil povedať ani slovo. Lebo zrazu si všetci uvedomili, že Boh už všetkým týmto podmienkam dávno vyhovel.

„A Slovo sa stalo telom.“ (Jn 1, 14)

BRUNO FERRERO: Vie to iba vietor

Mládežníčka Zuzana

Svätý prepodobnomu- čeník Vadim

Za panovania Perzského kráľa Sapora (vládol v rokoch 310 – 381) bol uväznený svätý archimandrita Vadim so všetkými svojimi žiakmi. Narodil sa v meste Viflapat (Perzia) vo veľmi bohatej rodine. Keď sa rozhodol stať mníchom, všetok majetok rozdal chudobným a za mestom postavil monastier. Tam žil robiac dobro všet-

kým, no najviac zo všetkého sa snažil poslúžiť Bohu. Bol plný blahodäte a pravdy, vyvolená Božia nádoba. Tento svätý otec vedený dokonalou Božou múdrosťou odišiel na opustenú horu. Žijúc tam dosiahol veľké požehnanie od Hospodina Boha – videnie Boha.

V tie dni bol v Perzii naozajstným kváskom mučeníctva a neochvejného vyznávania Christa, ktorý utvrdzoval slabých vo viere. Bol ozajstná skala viery, podobný dávny kresťanom, veľký kňaz, ktorý nastavoval mnohých na cestu spásy. Bol čistý od každej škvrny a žiadny zlý skutok nemal v ňom miesto. Ziskuchtivosť stála ďaleko od svätého Vadima. Každá vášeň mu bola cudzia

a ani zlato ho neprivádzalo k bláznovstvu. Pýcha sa pred ním korila. Chudoba a krotkosť si ho obľúbili, pravda vošla k nemu a zažiarila v ňom. Láska objala jeho vôľu a pokoj sa ho dotkol perami a zaradoval sa v ňom (žalm 84). Súhlas a jediná myseľ prebývali v jeho srdci. Prepodobný Vadim bol muž naplnený rôznymi spravodlivými darmi. Z jeho duchovných plodov sa všetci nasycovali.

Štyri mesiace bol svätý Vadim vo väzení spolu so svojimi žiakmi. Každý deň ho kruto bili, ale on to všetko pretrpel a nevzdával sa viery v Isusa Christa.

Vtedy žil aj istý Nirsan, správca mesta Aria, ktorý bol tiež kresťanom. Keď ho kráľ nútil pokloniť sa slnku odmietol, lebo nechcel zaprieť Christa. Avšak vo väzení vidiac muky, ktoré ho čakajú, nevydržal dokonca, ale zatúžil viac po krátkom živote a pominuteľnej cti od kráľa. Tak zanechal Božský život a večnú slávu. Zachrániac sa pred mučením, prišiel k mukám a hľadajúc svetskú slávu dostal opovrhovanie, pretože pominuteľného kráľa postavil vyššie, ako Isusa Christa. Nirsan sľuboval, že splní všetko, čo mu prikáže kráľ Sapor.

Zlomyseľný kráľ dal priviesť z temnice prepodobného Vadima a prikázal Nirsanovi zabiť mnícha. Zaslepený Nirsan schytil meč a pripravil sa na hanebný čin. Zrazu ho zastavil čudesný strach. S mečom v ruke ostal stáť, ako z kameňa. Vtedy služobník Boží Vadim povedal. „Až tu ťa priviedla tvoja zloba? Nielen, že si zaprel Christa, ale už aj zabíjaš Jeho služobníkov! Beda ti nešťastník! Čo budeš robiť, keď sa na strašnom súde postavíš pred Christa, aby si Mu zložil účet zo svojho života? Som pripravený zomrieť za môjho Christa, ale nechcel by som prijať smrť z tvojich rúk.“

Nirsan sa nezahanbil pred týmito slovami, ale ani nevládal splniť kráľov rozkaz. Nakoniec zatvrdil si tvár a svoje srdce naplnil veľkou zlosťou. Tak

svätý mučeník Vadim prijal mučenícky veniec od Hospodina Boha. Neveriaci sa divili tomu, ako svätý Vadim stojí pred svojím katom nebojácne a pevne, ako stĺp.

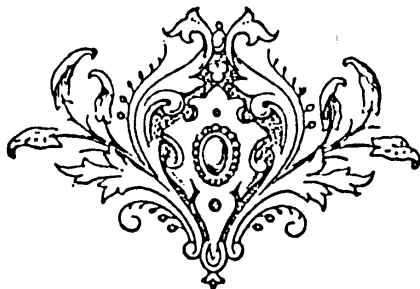
Stalo sa to 8. apríla, jeho telo vyhodili za hradby, potom ho vzali zbožní muži a s úctou pochovali. Po krátkom čase nespravodlivý Nirsan dostal náhradu za svoj čin. V mnohých duševných problémoch a chorobách ukončil svoj život samovraždou.

Siedmi učeníci svätého Vadima ostali ďalšie štyri roky vo väzení, pokiaľ nezomrel kráľ Sapor. Keď dostali slobodu, v pokoji im bolo dovolené vyznávať kresťanstvo blahodaťou Hospodina nášho Isusa Christa, ktorému nech je sláva na veky. Amiñ.

Prepodobnomučeniče otče naš Vadime moli Boha o nás!

Podľa knihy „Žitija svjatyh Dimitrija Rostovskaho“

spracoval Alexander

Otázky a odpovede

Otázka: „Ako u nás vznikol zvyk posväcovania paschálnych jedál? Prečo sa neposväcujú nejaké iné pokrmy?“

Odpoveď: „Najlepšou odpoveďou na túto otázku sú slová z pravoslávneho Typikonu (Poriadku bohoslužieb). Píše sa tam takto: „Nech je známe aj to, že mäso pravoslávni kresťania (na posvätenie) neprinášajú do chrámu, ale do domu kňaza. Prinesené vajíčka a syr sa kladú do chrámovej predsiene (prítvor, babinec). Do chrámu ich vôbec netreba vnášať. Toto prinášanie mäsa a ďalších jedál nie je Pascha, ani Ahnec, ako ho niektorí nazývajú, a prijímajú so všetkou zbožnou úctou ako nejakú svätýňu, ale obyčajné prinášanie. Toto prinášanie sa nemá prinášať ako obeť Bohu, ale iba ako jedlo, ktoré bude predpísanými modlitbami posvätené kňazom na jedenie pre tých, ktorí po pôste začínajú jesť mäso a syr. Paschou a Ahncom je samotný Christos, ktorý sníma hriechy sveta na prestole v Nekrvavej Obeti, v Prečistých Tajinách Čestného Tela a svojej Životvornej Krvi, prinášaný prostredníctvom kňaza Bohu a Otcovi. Tí,

ktorí Ho dôstojne prijímajú (presnejšie pričaščaju, čiže stávajú sa časťou Jeho Tela), tí naozaj jedia Paschu. Preto tie prinášania, ktoré nie sú Paschou, nie je dôstojné vnášať do oltára alebo do chrámu, ale majú sa mimo chrámu alebo v chrámovej predsiene modlitebne požeňať podľa tretieho pravidla svätých apoštolov...“. Z uvedených slov je vidno, že obyčaj prinášať rôzne jedlá na posvätenie je veľmi starý, zbožný a dobrý, len sa nemá považovať za Paschu. Paschou je svätá Eucharistia (Prijímanie, Pričaščenje). Naše tzv. paschálne pokrmy je treba považovať za síce posvätené, no obyčajné jedlo, ku ktorému sa treba správať s primeranou úctou. V modlitbách na posvätenie paschálnych jedál sa spomínajú iba mäso, syr (mleko ohutí vŕšeje) a vajíčka preto, lebo sú to základné potraviny, ktoré sa v deň sviatku Paschy požehnávajú na jedenie. Myslím si, že nič nebráni tomu, aby sa v košíkoch nachádzali aj niektoré výrobky z nich, čo sa zvyčajne aj robí. Čo sa týka toho, že paschálne pokrmy sa nemajú vnášať do chrámu, myslím si, že bude dobré, ak sa tam, kde napríklad nie je prítvor, alebo je príliš malý, posnažíme, aby sme paschálne košíky kladli aspoň v čim zadnejšej časti chrámu. Zo srdca želám všetkým v prvom rade to, aby sme sa s láskou a radosťou stretli pri Prijímaní samotného Christa a potom, aby sme s duchovnou radosťou v srdci prijímali aj všetky ostatné dobré radosti, ktoré nám Boh blahosloví prežiť.

S láskou v Christu“

jerej Štefan Pružinský

Otcovia 7. všeobecného snemu (r. 787) hovoria, že tradícia robiť písané vyobrazenia existovala už v časoch apoštolskej blahej zvesti. Táto spojitosť kresťanstva s obrazom objasňuje aj ten fakt, že obraz (ikona) sa objavuje v Cirkvi od počiatku ako niečo prirodzené a zaujíma v nej patričné miesto.

Naplnenie prísľubu, ktorý dal Boh človeku, posväcuje celé stvorenstvo, teda aj všetkých starozákonných ľudí, začleňujúc ich do jedného vykúpeného ľudstva. Teraz, po Vtelení, môžeme vyobrazovať aj prorokov, praotcov Starého Zákona, ako predstaviteľov ľudstva, ktoré je tiež vykúpené krvou vteleného Božieho Syna. Vyobrazenia týchto ľudí, tak ako aj novozákonných spravodlivých a svätých nás už nemôžu priviesť do modloslužobníctva, pretože sme od Boha dostali schopnosť rozlišovať a vieme, čo môže byť vyobrazené a čo nie. V týchto vyobrazeniach vidíme prvoobraz – Isusa Christa. Nezobrazujeme nedostatky, zvrhlosť či chyby ľudí, nerobíme obrazy na slávu démonov, robíme vyobrazenia na slávu jediného Boha, Jeho svätých a kvôli utvrdeniu sa v cnostiach a spáse našich duší.

Starozákonné predobrazy ohlasovali budúce, prichádzajúce spasenie - zjavenie sa Boha v tele. To otcovia presne vyjadrili formuláciou: Boh sa stal človekom, aby sa človek mohol stať bohom (napr. Atanáž z Alexandrie). V centre diela našej spásy stojí

Boží Syn, Boh, ktorý sa vtelil, ktorý sa stal človekom a bezprostredne s ním aj prvý človek, ktorý dosiahol zbožštenie – Presvätá Bohorodička. Na týchto dvoch osobách sa naplnili všetky starozákonné predobrazy. Naplnenie týchto prorockých slov (predobrazov) sa v novozákonnej Cirkvi vyjadruje dvomi hlavnými ikonami – ikonou Spasiteľa, Boha, ktorý sa stal človekom a ikonou Jeho Matky Márie, Bohorodičky. Preto aj prvé ikony, ktoré sa objavujú spoločne s kresťanstvom, sú práve ikony Spasiteľa a Presvätej Bohorodičky. Cirkvi na týchto dvoch ikonách osnovala a zakladá celú svoju ikonografiu.

Ikona nesmie byť v opozícii voči požiadavkám, ktoré Boh vyslovil v Starom Zákone. Aby plnila svoj cieľ (oslava jediného Boha) a mohla byť považovaná za dielo kresťanského umenia, musí byť zhotovená v Novom Izraeli (Christovej Cirkvi), a nie mimo neho, urobiť ju musí inšpirovaný človek (duchovne živý člen Cirkvi), a nie ktokoľvek, kto si to zmyslí, ďalej musí mať svoje presne vymedzené miesto a určenie (chrám, domácnosť, modlitba a pod.), aby sme cez jej zneváženie neznevažovali samotného Boha, lebo ikona má k Bohu privádzať a nie Boha nahrádzať, má vyjadrovať úctu jedinému Bohu a nie materiálu - farbám, zlatu, drahokamom. Práve to je problém aj dnešnej doby, v ktorej sa za pravoslávnu ikonu považuje akýkoľvek obraz, ktorý ikonu pripomína (zväč-

ša technikou). Ikona je dielom Cirkvi a slúži Cirkvi, preto zhotoviť ju môže len živý člen Christovej Cirkvi, ktorý bude pri jej zhotovovaní postupovať v súlade s učením a tradíciou Pravoslávnej Cirkvi. Ikonu nemôže písať človek nepravoslávny, človek, ktorý nepristupuje k eucharistickej čaši, ktorý nedodržiava tradičné pravoslávne kánony, ktorý nežije pravoslávnym liturgickým životom, človek nestály vo viere. Problémom dnešnej doby je aj nová forma ikonoborectva, ktorá spočíva v absolútnej voľnosti pri používaní svätých ikon, mimo ich cirkevného určenia. No ikona má v Cirkvi svoje presné poslanie, miesto aj určenie. Kedysi (v dobe ikonoborectva) boli ikony zakazované, protivníci ikon ich hanobili, ničili a rúhali sa. Mať ikonu v chráme či doma bolo nebezpečné a človeku hrozilo vylúčenie z Cirkvi, biskupom vyhnanstvo, mnohým hrozila aj smrť. Dnes môžeme slobodne vlastniť ikony, používať ich pri bohoslužbách, domácich modlitbách, či umiestňovať ich do našich príbytkov,

áut a pod. No v dnešnej dobe sa objavuje aj nesprávne používanie svätých ikon, úplne mimo ich úlohy a poslania. V obrovských množstvách sa tlačia na fľaše od alkoholu, na servítky, ktorými si poutierame ústa a zahodíme do koša, na rozličné igelitové tašky, škatuľky, baliace papiere, ktoré skôr či neskôr poškodíme a zahodíme. Ikony sú dokonca na náušniciach, náramkoch, robia ich ako tetovanie, bezhlavo a nezmyselne si nimi ozdobujeme telo, odev (napr. tričká, ktoré

potom perieme spolu so spodnou bielizňou), telefóny, kľúče a iné predmety, povalujú sa v našich vreckách, hádzeme nimi z miesta na miesto. Prinášame k týmto ikonám svoje modlitby? Predstavme si, že sa ideme modliť pred igelitovou taškou či náušnicami - absurdné! Ikona je ikonou vtedy, ak jej dáme miesto, ktoré jej dal Boh a ktoré jej právom patrí. Nerobme z nej obyčajný predmet, veď ona je svätynou! Nemá byť modlou, nemá byť iba ozdobou, nemá byť predmetom necirkovného použitia. Nevnímajme ikonu len z estetického hľadiska, to je úloha, ktorú má ikona len pre začiatočníka vo viere a aj tá má človeka priviesť k dospelosti vo viere (vtedy ikona bude mať aj ostatné úlohy - vieroučnú, modlitebnú, bohoslužobnú atď.). Estetická stránka ikony nemôže a nesmie pohltiť ostatné.

V Pravoslávnej Cirkvi má všetko svoju správnu mieru, mieru, ktorá je daná skúsenosťou Cirkvi. V Cirkvi má všetko svoje správne miesto aj úlohu a všetko je namierené na spásu človeka. Správnu mieru má pôst, modlitba, poslušnosť, eucharistický život... a

správnu mieru má aj úcta k ikonám. Vysvetlili nám ju Otcovia, ktorí rozvinuli učenie o správnom spôsobe uctievania svätých ikon. Hovoria, že my sa neklaníme ikone, ale Bohu. Neklaníme sa ani materiálu, z ktorého je ikona urobená, ale cez ikonu sa klaníme Prvoobrazu - Isusovi Kristovi. K svätým ikonám máme zbožnú úctu, takú, ktorá nám pomáha na ceste k Bohu.

Použitá literatúra:

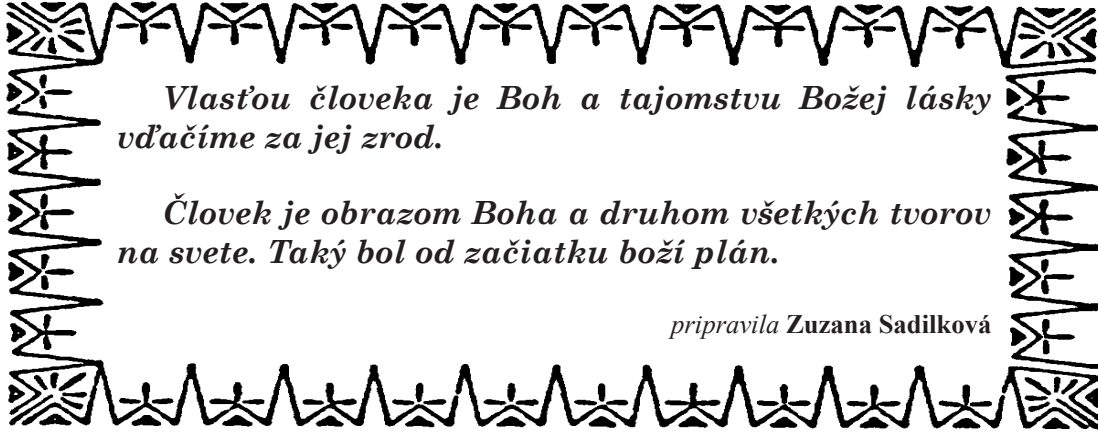
УСПЕНСКИЙ, Л. А.: Богословие иконы Православной Церкви. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: Искусство иконы. Богословие красоты. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Иконописцы Святой Руси. Санкт-Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Энциклопедия православной иконы. Санкт-Петербург 2007.

pripravil Ján Husár

*Vlastou človeka je Boh a tajomstvu Božej lásky
vďačíme za jej zrod.*

*Človek je obrazom Boha a druhom všetkých tvorov
na svete. Taký bol od začiatku boží plán.*

pripravila Zuzana Sadilková

O pýche

Ghristós voskrése!

Bratia a sestry,
keď náš Spasiteľ Isus Christos upozorňoval nekajúce sa mestá, hovoril: „A ty, Kafarnaum! Budeš sa vyvyšovať do neba? Zostúpiš až do pekla!“ Tieto Jeho slová neplatili len v tej konkrétnej situácii a v tej historickej dobe. Všetko, čo povedal, má pre nás spasiteľný význam a platí to večne, výroky nášho Spasiteľa majú teda nadčasový zmysel. Platili vtedy, aj o niekoľko rokov, či storočí a takisto platia aj dnes a budú platiť aj v budúcnosti. Tento výrok Isusa Christa je veľmi pravdivý a jednoznačný. Isus Christos veľmi presne pomenoval dôsledky pýchy. Azda všetci poznáme históriu stvorenia sveta. Ako sa píše v knihe Genesis, všetko, čo stvoril Boh bolo dobré. Svet viditeľný aj neviditeľný. Takisto to bolo aj s anjelmi. Medzi nimi bol jeden, ktorý vynikal svojou krásou a bol blízko Boha.

Bol to anjel svetla, svetlonosec. Napriek tomu, že bol blízko Boha, nestačilo mu to. Chcel byť ako Boh, ba ešte viac. Podobne aj ďalší anjeli. Kvôli svojej pýche padli. Boh nestvoril diabla, ani peklo, ani zlo, ani hriech. Počiatok toho všetkého je pýcha. Známy je starozákonný príbeh o stavaní Babylonskej veže. Pyšní ľudia chceli posta-

viť vežu až do nebies, aby boli blízko k Bohu. Aké obmedzené zmýšľanie mali! Božím zásahom im veža spadla a zmiešali sa im jazyky tak, že si navzájom nerozumeli. Aj v príbehu Dávida a obra Goliáša môžeme vidieť dôsledky pýchy. Namyslený obor Goliáš si bol istý svojím víťazstvom, ale postavou menší Dávid sa spoliehal na Božiu pomoc a svojou šikovnosťou zasadil protivníkovi smrteľnú ranu. Hľa, ako dopadol pyšný Goliáš! V športe sa to tiež stáva, že silnejší súper podcení slabšieho a ochutná trpkosť prehry. Aj v Novom zákone máme príbehy o pýche. V prípravnej dobe pred začiatkom Veľkého pôstu sme počuli podobnenstvo o mýtnikovi a farizejovi. Farizej ďakoval Bohu za to, že je „spravodlivý“ a za to, že nie je ako ten mýtnik. Vymenoval všetko dobré, čo robil. Jeho namyslenosť bola až taká, že za to dokonca ďakoval Bohu. Mýtnik pokorne vyznal svoju hriešnosť pred Bohom. Preto odišiel ospravedlnený, kým farizej nie. Niekoľko týždňov dozadu sme prežívali so Spasiteľom všetky Jeho utrpenia. Ešte pred nimi na to všetko upozornil svojich učeníkov. Hovoril, že musí trpieť, učeníci ho opustia a zomriete, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych. Apoštol Peter však povedal, že aj keby Ho všetci opustili, tak on nie a išiel by s Ním dokonca aj na smrť. Bol si tým všetkým až veľmi istý. Vieme, ako to dopadlo. Peter, ktorý tri roky všade chodil s Christom, Ho trikrát zaprel, hovoriac, že Ho nepozná, dokonca, že Ho nikdy nevidel. Sami z vlastnej skú-

senosti vieme, že keď sme si mysleli, že v nejakej cnosti prospievame, alebo že sa nám v duchovnom živote darí a sme blízko Boha, tak príde pád. Alebo, ak si myslíme, že sme sa nejakej vášne alebo zlozvyku zbavili, teda keď sme si veľmi istí sami sebou a „úspechy“ v duchovnom živote nepripisujeme Bohu, ale sebe, tak sme určite veľa-krát padli do hriechu. To isté hovorili a hovoria po stáročia kresťanstva svätí otcovia a učители duchovného života. Taktiež hovoria, že ak za nejaký hriech odsúdime nášho bližneho, alebo si povieme, že toto alebo tamto sa mi určite nemôže stať, určite padneme do takého, ba ešte horšieho hriechu. Aj to určite poznáme z vlastného života. Aj ľudové múdrosti nám hovoria, že: „Pýcha – peklom dýcha“ alebo: „Pýcha predchádza pád.“ Tieto dve príslovia by sme mohli pokojne nazvať aj určitou parafrázou Christovho výroku s Kafarnaumom. Pretože to, ako Christos presne definoval dôsledky pýchy, znie aj tu. Svätý Anton Veľký, keď videl rozprestreté siete diabla, pýtal sa, ako sa možno pred nimi brániť. Z neba zaznel hlas, ktorý povedal, že jedine pokorou. A to je cesta, po ktorej by sme podľa vzoru nášho Spasiteľa mali ísť.

Amiň. Christós voskrése!

Jaro Guba

20. výročie založenia Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku

Tento rok si pripomíname 20. výročie založenia nášho Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. Dňa 31. marca 1990 sa uskutočnilo ustanovujúce valné zhromaždenie, avšak tomuto kroku predchádzali mnohé stretnutia, podujatia, mládežnícke aktivity a pastoračné snahy.

Mnoho kňazov, zapálených mládežníkov i veriacich priložilo ruku k dielu, aby skvalitnili prácu s mládežou v našej miestnej pravoslávnej Cirkvi.

Je veľmi dôležité, že aj v týchto ťažkých rokoch pre pravoslávnych veriacich Cirkiev, teda biskupi, kňazi i veriaci, nezabudli na potrebu vedenia mládeže k Bohu. Robili tak, verím, majúc na zreteli to, že mládež nie je mimo Cirkiev, ale je jej neoddeliteľnou súčasťou, dnes, práve teraz a v plnej miere.

Duchovné besedy a detské letné tábory, ktoré organizovalo Bratstvo veľmi dobre poslúžili k tomu, aby mládež i deti zapálili túžbou spoznávať Boha. Mládež dostala možnosť aktívne sa zapojiť do života Cirkvi na pravoslávnych cirkevných obciach, teda na mieste kde žijú. Pre mladého človeka je veľmi dôležité nájsť možnosť seba-realizácie.

Ani si nevieme predstaviť koľko úsilia, energie, voľného času, ale i lásky, trpezlivosti i modlitieb bolo treba, aby sa toto všetko začalo, teda práca Cirkvi s mládežou v spoločnom, organizovanom Bratstve. No tak, ako to bolo aktuálnym v priebehu 20 rokov,

ostáva to aktuálnym aj dnes a je výzvou pre ďalšie generácie do budúca.

Avšak Bratstvo pravoslávnej mládeže nie sú len mladí ľudia, ale všetci, ktorí pomáhajú pri organizovaní našich podujatí. Je to veľká rodina ľudí, ktorí chcú pracovať pre Boha.

Je veľmi dôležité, aby kňazi, katechéti, učitelia, vedúci mládežníckych skupín a animátori dokázali mládež dostatočne zapáliť a motivovať ich k práci v Cirkvi. Práca Cirkvi s mladými ľuďmi nemá stagnovať, každý by mal priniesť svoj vklad do tohto diela. Bratstvo pravoslávnej mládeže nemá byť skostnateným hnutím, má byť dynamickým spoločenstvom mladých ľudí, v ktorom majú mladí možnosť rozvíjať sa, naučiť sa žiť svoj život tak, aby boli šťastní a našli odpovede na základne otázky ľudského bytia. Aby našli cestu, ktorou budú v živote kráčať a vedeli v pokoji riešiť všetky problémy, ktoré ich v živote stretnú.

Toto môže Bratstvo pravoslávnej mládeže ponúknuť mladému človeku, pretože je súčasťou Christovej pravoslávnej Cirkvi, ktorá ako dobrá matka sa stará o všetky svoje deti.

Verím, že s pomocou Božou a nás všetkých sa podarí po malých krôčkoch skvalitňovať našu prácu, aby my mladí sme mohli vydávať skutočné svedectvo o zmŕtvychstalom Christovi.

Alexander Haluška

prezident Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - Syndesmos

Stretnutie s Christom

Milan mal dobrých kresťanských rodičov, ktorí ho viedli k Hospodino-
vi. Povedali mu všetko, čo patrí ku
kresťanskému životu. Podľa toho sa
Milan aj správal. Čím bol starší, tým
zreteľnejšie však cítil, že sa musí
rozhodnúť sám. Doma sa snažil byť
poslušný a zúčastňoval sa všetkých
náboženských záležitostí, ale v škole
a v spoločnosti chlapcov zo sused-
stva so zlým svedomím robil niekto-
ré veci, o ktorých dobre vedel, že sa
ich má radšej vyvarovať.

Raz prišiel do chrámu na liture-
giu, na ktorej sa nesústredil, myslel
na všetko iné, len nie na modlitbu.
Pozeral sa často na hodinky a z dlhej
chvilky rátal ikonky na ikonostase. No
tu ho ako úder kladivom trafil útržok
vety z tejto kázne, započul slová otca
duchovného, ktoré ho zaujali: „...len
stretnutie so vzkrieseným Christom
t'a môže zachrániť...“

V okamihu sa Milan načisto pre-
budil. Ako vo filme mu prebehol jeho
síce ešte krátky život. Áno, videl
to, ako sa na všetkom zúčastňoval,
ako chodil na liturgiu, mládežnícke
stretnutia, ako pri modlitbe uprene
prosil so zloženými rukami, ako sa
snažil dôsledne čítať Sväté Písmo, a
veľa iného, no stretnutie, ani osobný
vzťah so vzkrieseným Isusom Chris-
tom ešte nezažil. Toto poznanie ho
zasiahlo ako blesk. Náhle si uvedo-
mil svoj dvojtvárny život vzdialený
od Boha.

Toto popoludnie sa prechádzal
lúkami, dedinským parkom i ulič-
kami a znova si kládol tie isté otáz-
ky: „Ako sa môžem stretnúť s Isus-
om Christom, ako môžem s istotou
vedieť, že je skutočne vzkriesený a
žije?“ Bezpodmienečne chcel vedieť
odpoveď.

Z bezradnosti podišiel k dverám
fary, kde bývaj jeho duchovný otec,
porozprával mu o tom, čo ho trápi a
o niečo neskôr mu už otec vysvetľo-
val, ako môže nájsť cestu k Bohu.

„Pozri“, povedal, „pripadáš si
akoby medzi tebou a Bohom stál
múr. Síce vieš, že existuje, a chcel
by si mať pokoj v srdci, ale akosi
nevieš ten múr preraziť.“

Milan prekvapene prikývol. Prá-
ve takto sa aj cítil. Ale ako môže ten-
to múr odstrániť?

Potom mu jeho duchovník pre-
čítal jednu pasáž z Písma Svätého:
„Hľa, ruka Hospodinova nie je pri-

krátka zachraňovať a Jeho ucho nie je také nedoslýchavé, aby nepočulo. Ale vaše nepravosti sa stali hrádzou medzi vami a vašim Bohom! Vaše hriechy zakryli Jeho tvár pred vami, takže nepočuje.“

Vtedy Milan pochopil, čo má robiť. Akoby mal v sebe hlas, ktorý vravel: „Milan, tie veci, ktoré si v poslednom čase tajne robieval, tie sú akoby múrom medzi tebou a Bohom. Preto si teraz pripadáš taký opustený a nemáš prístup k Bohu.“

„Vieš, čo by si teraz mohol urobiť?“, spýtal sa ho duchovník. „Mal by si si vziať kus papiera, posadiť sa vedľa a napísať všetky poklesky, na ktoré si spomenieš. Ale predtým sa pomodli, aby ti Svätý Duch pomohol napísať všetko.“

Po polhodine mal niekoľko strán popísaných vecami, od ktorých sa potreboval očistiť: ako nepočúval rodičov, priznal si lakomstvo, klamstvo, aj to, že bral peniaze z matkinej domácej pokladničky, opisoval tu svoje poklesky od prejavov nezdvorilosti až po nečisté myšlienky... Zahanbený všetko vyznal Najvyššiemu Hospodinovi. So zlomeným hlasom a akoby veľkou hrčou v krku prosil Isusa o odpustenie a o nový a lepší život s Jeho blahoslovením (požehnaním).

Ako dobre pochopil biblický verš, ktorý mu potom duchovný otec prečítal: „Ak vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý, aby

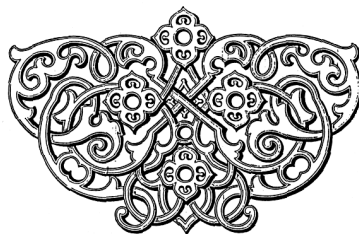
nám odpustil hriechy a očistil nás od všetkej nepravosti.“

Milan sa cítil naozaj očistený. Znovu sa mohol zhlboka nadýchnuť, a stalo sa ešte niečo zaujímavé: cítil sa, akoby sa v ňom odtiahol akýsi záves, a odrazu bol úplne presvedčený: „Isus žije!“

Duchovník mu ale ešte niečo povedal. Ukázalo sa, že ide o čosi veľmi užitočné pre Milanovu novú cestu za Hospodinom a jeho ďalší život: „Teraz by si mal ísť za rodičmi a ospravedlniť sa im za to, čo si im urobil. Vráť im tiež tie ukradnuté peniaze z tej matkinej pokladničky.“ Potom s ním ešte raz prešiel celý ten zoznam prehreškov a spoločne uvažovali, ako by mohol jednotlivé veci Milan napraviť.

Od toho okamihu životného odovzdania a dôkladného očistenia jeho minulosti ho neopustila istota, že Christos žije. A to ani pri neskorších prehreškoch a v dobách duchovnej krízy. Zažil skúsenosť so živým Bohom, ktorá sa už nedala vymazať.

Pripravila Andrea Gmotričová

Б

Б

Б

о

БГЪ

(Boh)

БГОЖЛЕНІЕ

Крѣненіе гда бга н спса нашего іиса хрѣта

Bohozjavenie

(Krst Hospodoa Boha i Spasiteľa nášho Isusa Chrísta)

Блговѣщеніе пресвѣтѣи бѣѣ

(Zvestovanie Presvätej Bohorodičke)

Бѣа - Богородица

(Bohorodička)

БГОСЛУЖЕНІЕ

(Bohoslužba)

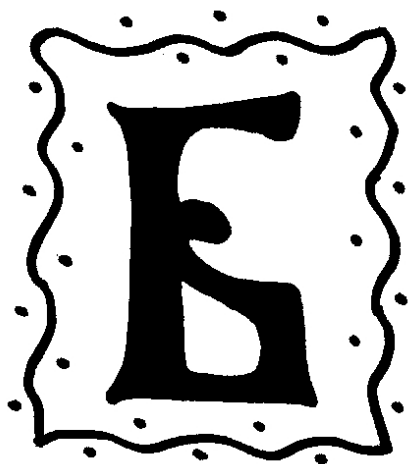
БІБЛІА

(Biblia)

БЛАГОДАТЪ

(blahodat')

БѢЦЕ ДѢВО, РАДУЙСЯ,
 БЛАГОДАТНАА МРІЕ,
 ГДЬ СЪ ТВОБОЮ: БЛАГОСЛОВЕННА
 ТЫ ВЪ ЖЕНАХЪ,
 И БЛАГОСЛОВЕНЪ
 ПЛОДЪ ЧРЕВА ТВОЕГѠ,
 ꙗко ѿца родила єси
 дшз нашіхъ.

*Bohorodička, Panna,
 raduj sa! Blahodaťou
 obdarená Mária, Pán
 nech je s tebou!
 Si požehnaná medzi ženami
 a požehnaný je plod
 tvojho lona, lebo si
 porodila Spasiteľa
 našich duší.*

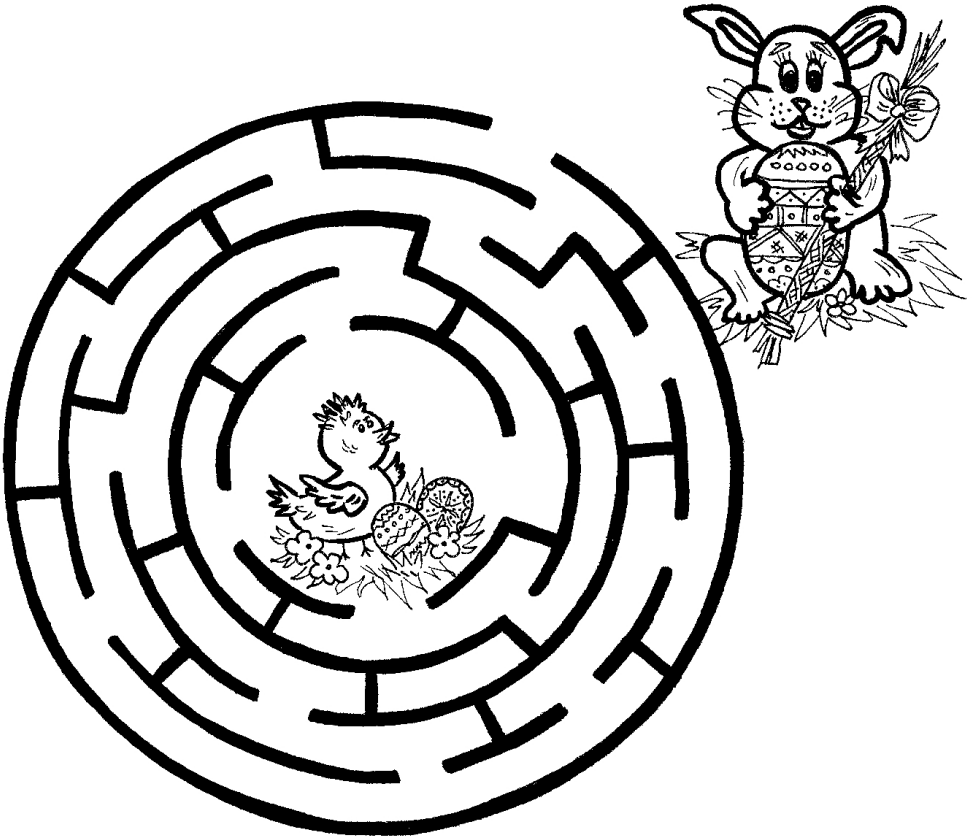
Milí naši Istinkáci!

Srdečne vás pozdravujeme s krásnym paschálnym obdobím, a popri tom sa tešíme z krásneho pozdravu, ktorý aj my odovzdávame všetkým čitateľom Istiny:

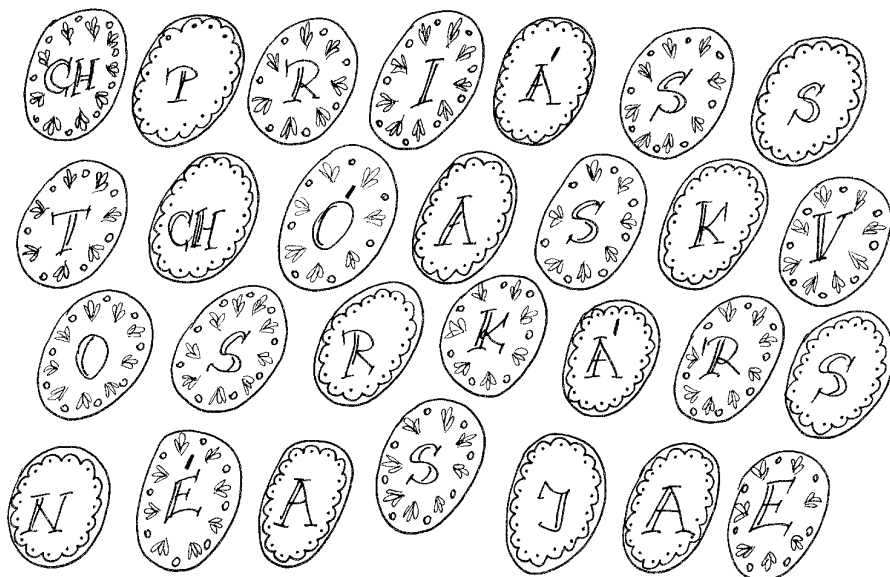
Christos voskrese!

Aj v tomto čísle sme pre vás pripravili nové úlohy, ktoré pri vašej šikovnosti istotne nebudú len tak nečinne ležať bokom. Každá úloha sa týka tejto krásnej témy, akou je Pascha. Tak sa pekne pusťte do riešenia úloh, ktoré vás veríme, milo potešia.

V tomto labyrinte sa pokúste nájsť čo najkratšiu cestičku, po ktorej by sa vybral zajačik, aby sa stretol s kuriatkom, a mohol by mu tak odovzdať krásny paschálny odkaz.

Nasledujúca úloha vám, milé deti, ponúka dva krásne odkazy. Ak sa pozorne pozriete na nasledujúci obrázok, môžete tu vidieť dva druhy kraslíc s písmenkami. Ak vyfarbíte vajíčka s rovnakou vzorkou jednej farby a vajíčka s druhou vzorkou inej farby a potom písmenka pekne za sebou poskladáte, dostanete riešenie tejto úlohy.

Tento znak – XB znamená paschálny pozdrav: *Christos voskrese!* Na prvý pohľad sú nasledujúce znaky rovnaké, no majú 10 rozdielov. Je len na vás nájsť a zistiť aké sú tie rozdiely.

Úlohy pripravila Andrea Gmotričová

Recepty

Rybacie karbonátky

500 g rybacieho filé
200 g bieleho chleba
3 – 4 zúbky cesnaku
strúhanka
červená paprika
soľ
olej na vyprážanie

Chlieb namočíme do vody a vyžmýkame. Zmiešame s rybou a cesnakom a najemno zomelieme na mäsovom mlynčeku. Dochutíme soľou a červenou paprikou. Mokrými rukami formujeme karbonátky a obalujeme ich v strúhanke. Vyprážame po oboch stranách do zlatista. Prebytočný olej odstránime papierovými vreckovkami. Ako prílohu podávame opekané zemiaky alebo to, na čo máme práve chuť.

Jahodovo-broskyňová štrúdl'a

300 g lístkového cesta
1 šálka marhuľového džemu
400 g jahôd
4 broskyne
½ šálky strúhanky
nastrúhaná kôra z 1 citróna
1 PL cukru
práškový cukor na posypanie

Rúru vyhrejeme na 180°C. Jahody a broskyne nakrájame na tenké plátky. Cesto rozvalkáme, potrieme marhuľovým džemom, do stredu naukladáme ovocie, posypeme strúhankou, citrónovou a cukrom. Cesto zvinieme a konce zastrčíme aby plnka nevytiekla.

Štrúdl'u dáme na vymastený a múkou vysypaný plech a pečieme dohnedasta 45 – 50 minút. Štrúdl'u posypeme práškovým cukrom, podávame horúce.

Šči

5 – 6 zemiakov
2 mrkvy
1 cibuľa
300 – 400 g kapusty
2 – 3 zúbky cesnaku
1 paradajka
2 PL oleja
soľ

*bobkový list podľa chuti
petržlenová vňať čerstvá alebo
sušená*

Do vriacej vody dáme zemiaky nakrájané na kocky, narezanú kapustu a varíme do zmäknutia. Medzitým nadrobno pokrájame cibuľu, mrkvu a paradajku a do zlatista opečieme na oleji a pred dovarením pridáme do polievky. Do hotovej polievky pridáme nadrobno nakrájaný alebo prelisovaný cesnak a posypeme petržlenovou vňaťou.

pripravila Markella

O čítaní Evanjelia

Svätiteľ Ignatij Brjančaninov sprikladal veľkú dôležitosť čítaniu Evanjelia aj doma, nielen v chráme. O jeho čítaní hovorí toto: „Neuspokoj sa len s čítaním Evanjelia; snaž sa naplňať jeho prikázania, čítaj ho skutkami. Evanjelium – to je kniha života, a preto je potrebné čítať ju životom (žiť ju).“

„Otvárajúc knihu svätého Evanjelia, keď ju ideš čítať, spomeň si, že ona rozhoduje o tvojom večnom osude. Podľa nej budeme súdení a podľa toho, aké sme k nej mali stanovisko, dostaneme ako údel večné blaho alebo večné muky.“

„Boh odkryl Svoju vôľu prachového zrnku – človeku. Kniha, v ktorej je vysvetlená tá veľká a všesvätá vôľa – je v твоjich rukách. Ty môžeš prijať alebo odmietnuť vôľu Stvoriteľa a Spasiteľa tvojho, ako ti to vyhovuje. Tvoj večný život a večná smrť je v твоjich rukách. Nezahrávaj sa so svojím večným údelom!“

„Modli sa so skrúšeným duchom k Hospodinovi, aby ti otvoril oči a ty uvidíš zázraky ukryté v Jeho zákone, ktorým je Evanjelium. Čítaj Evanjelium so všetkou zbožnosťou a vnímaním. Nepokladaj v ňom nič za menej podstatné. Každé jeho písmenko vypúšťa (do duše) lúč života.“

„Čítajúc o malomocných, ochabnutých, slepých, chromých i posadnutých, ktorých Pán vyliečil, myslí na to, že tvoja duša plná rôznych jaziev od hriechu a nachádzajúca sa v zajatí démonov, je podobná týmto chorým.

Uč sa z Evanjelia viere, že Hospodin, Ktorý týchto chorých vyliečil, vylieči aj teba, keď Ho budeš o to prosiť.“

„Videnie hriechov, videnie toho pádu, v ktorom sa nachádza ľudský rod je osobitný dar Boží. Pros o tento dar a zrozumiteľnejšia bude pre teba kniha Nebeského Lekára – Evanjelium.“

„Vy, ktorí sa nachádzate v smradľavom a špinavom blate hriechov - nachádzate v ňom ešte slasť! Podvihnite vaše hlavy, vzhliadnite na čisté nebo – tam je vaše miesto! Boh vám dáva dôstojnosť bohov a vy, odvrhujúc túto dôstojnosť, volíte si inú – dôstojnosť zvierat – samotných nečistých. Spamätajte sa! Zanechajte to smradľavé blato (hriechy), očistite sa spovedaním hriechov; umyte sa slzami pokánia; okrášlite sa slzami dojatia; zdvihnite sa od zeme a vystúpte na nebo – pozdvihne vás tam Evanjelium. Kým máte Svetlo – Evanjelium, v ktorom je ukrytý Christos – verte v svetlo, aby ste boli synovia Svetla – Christa“ (Jn 12, 36).

Tvorenija Svjatiteľa Ignatija Brjančaninova

pripravil bohoslovec Michal

***Ikona Matky Božej „Neuvjadajemyj Cvit“
(Nevednúci kvet)***

Božia Matka, zobrazená na ikone „Neuvjadajemyj Cvit“, drží Svojho Syna na pravej ruke a v ľavej ruke má ľaliový kvet. Tento kvet symbolizuje nevädnúci kvet panenstva a nevinnosti Prečistej Bohorodičky. Prvé svedectvá o tejto ikone sú z veľmi dávnych dôb. Z nich sa dozvedáme o mnohých zázrakoch tejto ikony. Tomu, kto ju nosí na hrudi, ochraňuje panenstvo a nevinnosť. Modlitby k tejto ikone pomáhajú ochraňovať čistotu a spravodlivý život. Táto ikona pomáha pri hľadaní manžela alebo manželky, a taktiež pri riešení rodinných problé-

mov. Sviatkovanie tejto ikony je 3./16. apríla.

Modlitba:

O, Presvjatája i Preneporučna-ja Máti Divo, naděždo christiján i pribížišče hrišnym! Zaščití vsich v nesčast'jach k Tebí pribihájuščich, uslyši stinánija náša, priklóni úcho Tvoje k moléniju nášemu. Vladýčice i Máti Bóha nášeho, ne prezri trúbu-uščija Tvojejá pómočši i ne otríni nas hrišnych, vrazúmi i naučí nas: ne otstupí ot nas, rabóv Tvojích, za roptánije náše. Búdi nam Mať i Pokrovíteľnica, vručájem sebe mílostivomu Pokróvu Tvojemú. Privedí nas hrišnych k tíchoj i bezmjatěžnej žizni; da opláčem hríchi náši. O, Máti Marije, náša preblahája i skórajaja Zastúpnice, pokrýj nas Svojím chadátajstvom. Zaščití ot vrahóv vídimych i nevídimych, umjahčí serdcá zlych ľuděj, vozstajúščich na nas. O, Máti Hóspoda Tvorcá Nášeho! Ty kóreň d'ivstva i neuvjadajúščij cvít čistoty i cilomúdrija, pošlí pómošč nam nemoščnym i oburevájemym plotskími strast'mí i bluždájuščim serdcami. Prosvití náši dušévnyja óči, da vídim putí právdvy Bóžija. Blahodátiju Sýna Tvojeho ukripí nášu slábuju vól'u vo ispolnénije záповidej, da izbávimsja ot vsjákija bidý i napásti i oprávdany búdem Tvojím prečúdnym zastuplénijem na strášnom sud'i Sýna Tvojeho, Jemúže my vzdajém slávu, češť i poklonénije nýňi i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

pripravila **Juliána Kuzanová**

Porozprávam vám príbeh o štyroch ľuďoch v cirkvi, ktorí sa volali KAŽDÝ, NIEKTO, KTOKOLVEK a NIKTO.

Cirkev mala splniť dôležité poslanie, a na to potrebovala ochotných darcov, ktorí by prispeli do zbierky. Poprosili KAŽDÉHO o pomoc. KAŽDÝ si bol istý, že NIEKTO by to mohol urobiť. KTOKOLVEK to mohol urobiť. Viete, kto to nakoniec urobil? NIKTO! Dopadlo to tak, že KAŽDÝ obvinil NIEKOHO, že NIEKTO urobil to, čo mohol urobiť KTOKOLVEK.

Potom bolo potrebné urobiť nejaké práce na cirkevnom pozemku. Poprosili o pomoc NIEKOHO. NIEKTO sa však nahneval, pretože KTOKOLVEK to mohol urobiť rovnako dobre a v podstate to bolo povinnosťou KAŽDÉHO. Napokon tým poverili NIKOHO, ktorému sa to podarilo celkom dobre.

A tak to pokračovalo ďalej a ďalej. Kedykoľvek bolo treba niečo urobiť, s NIKÝM mohli vždy počítať. NIKTO obetoval svoj čas. NIKTO navštevoval chorých. NIKTO svedčil o svojej viere. NIKTO chodil s deťmi na výlety. NIKTO sa aktívne zapájal do programu. Skrátka, NIKTO bol naozaj verným a spoľahlivým členom cirkvi.

Napokon prišiel deň, keď NIEKTO odišiel z cirkvi a vzal so sebou tiež KOHOKOLVEK a KAŽDÉHO. A viete, kto zostal???? Ten najvernejší – NIKTO!

pripravila Radka Baková

Dobré rady

Jeden chlapec mal prejsť každý večer cez tmavý strašidelný dom. Niektorí z dospelých sa mu snažili nejakým spôsobom pomôcť a povzbudzovať ho. Jeden vyriekol rôzne zaklínadlá, aby vyhnal zlých duchov. Druhý dal do najtmavšieho kúta svetlo. Ďalší vážne povedal: „Dôveruj Bohu a buď statočný!“

Tieto rady boli síce dobré, ale boli to slová. Potom niekto súcitne povedal: „Viem, čo je to báť sa. Pôjdem s tebou a cez ten dom prejdeme spolu.“

Človek získava silu, skúsenosť a sebadôveru každým zážitkom, v ktorom sa musí pozrieť strachu do tváre... Keď musí urobiť to, čo urobiť neodkáže. (Elanor Rooseveltová)

pripravila Radka Baková

Musíme byť pripravení a prijať čokoľvek nám chce Boh dať.

To je základný princíp asketického života.

V snahe udržať svoje zameranie na Boha a v boji proti všetkému temnému v nás, čo bráni hľadať smerom k nemu, nemôžeme byť ani aktívni ani pasívni. Nie je možné

býť aktívni natoľko, aby sme sa svojím úsilím a rznými činmi snažili vyšplhať do neba, alebo si Boha pritiahnúť dolu. A nedá sa byť ani pasívnym a nečinne sedieť, pretože Boh s nami nekoná ako s predmetmi. Nebol by to žiaden vzťah, keby nás Boh riadil a viedol ako bábky. Asketický postoj predpokladá bdelosť vojaka, ktorý stojí ticho v noci na stráži, bdelý a ostražitý k všetkému, čo sa deje okolo a pripravený zareagovať správne a rýchlo. V určitom zmysle nie je aktívny, pretože iba stojí a nič nerobí, ale na druhej strane je to činnosť intenzívna, pretože je bdelý a sústredený. Naslúcha, vnímavo všetko pozoruje a je pripravený na čokoľvek.

V našom vnútornom živote je to rovnaké. V Božej prítomnosti máme byť v úplnom tichu a sústredení, bdelí a usilovní. Možno budeme čakať hodiny alebo aj viac, ale príde chvíľa, kedy naša bdelosť bude odmenená, pretože sa niečo stane. Ale ešte raz opakujem, že aj keď sme bdelí, čakáme vlastne na čokoľvek, a nie na nejakú konkrétnu vec. Musíme byť pripravení prijať od Boha akýkoľvek zážitok, ktorý nám pošle. Keď sa nejakú dobu modlíme a cítime

prítom hrejivý pocit, môžeme ľahko upadnúť do pokušenia, že bude rovnaký, keď sa budeme modliť zajtra. Ak sme sa predtým modlili s vrelosťou či v slzách, kajúcne či s radosťou, a teraz prichádzame k Bohu a tešíme sa na niečo podobné, potom často práve preto, že hľadáme staré zážitky, sa nám nepodarí nový kontakt s Bohom nadviazať.

Boh sa k nám môže priblížiť mnohými spôsobmi – v radosi, strachu, ľútosi alebo inak. Nesmieme zabúdať, že dnes sme prišli zakúšať niečo neznáme, pretože Boh, ktorý sa nám dal poznať včera, nemusí byť ten, ktorého budeme poznávať zajtra.

Antonyj Surožskij: Tváří v tvář
Připravila Zuzana Repková

Evanjeliové cnosti

LÁSKA

*V Aténach na piedestál postavili intelekt,
moc sa zase skvela v Ríme,
u kresťana by to mala byť láska- čo nezahynie,
veď bez nej je ako soľ, keď stratí chuť
kto by chcel takým byť?!*

*Ten, kto he ňou naplnený od iných ju nežiada,
ale predovšetkým sám ju rozdáva.*

*Veď láska k blížnemu je láskou k Bohu
a každý má na ňu vlohu.*

*Bez nej vedomosti, skutky ani viera nemá
zmysel*

bol by to na ničom stojací výmysel.

*Láska má mnoho vlastností,
ktorými nás prenáša do večnosti.*

*Je to od Boha človeku daný dar
je všetkým: sila, šťastie i zbraň.*

MÚDROŠŤ

*Božia múdrosť je poriadok v celom stvorenom
svete,*

tak, čo viac ešte chcete?

*Je to bohatstvo, ktorého hodnota sa nedá
vyčíslieť*

je to niečo, čo treba zažiť.

*Prináša človeku pokoj a radosť
mení sa ňou každodennosť.*

Beseda o kantorskej službe v chráme

Dňa 9.3.2010 sa v našom seminárnom chráme v Prešove uskutočnila naozaj zaujímavá beseda na tému „kantorská služba v chráme.“ Návštevou nás poctila Mgr. Nadežda Sičáková, absolventka Moskovskej duchovnej akadémie (odbor regent cirkevnej hudby), ktorá bola taká láskavá a prišla sa s nami podeliť o svoje skúsenosti a poznatky.

Beseda sa niesla nielen v poučnom, ale aj vo veselom duchu. Pútavé rozprávanie prinútilo počúvať všetkých bez slova a s údivom. So záujmom sme počúvali, čo znamená spev v chráme a aký môže byť v skutočnosti dôležitý pre duchovný život človeka. Chránový alebo inak nazvaný kantorský spev môže na našich veriacich pôsobiť blahodadne, ale „falošné tóny“, aj keď hovoríme o kantorovaní, môžu v ľuďoch vyvolať nespokojnosť. Nad'ka sa nám veľmi prívetivo prihovárala, aby vysvetlila nielen bohoslovcom, ale aj kantorom, mládežníkom a všetkým ľuďom, ako kantorovať a zároveň ako vychádzať s veriacimi v našich cirkevných obciach. Uviedla mnoho príkladov z vlastného pôsobenia. Každý človek aj veriaci je iný a je potrebné naučiť sa vychádzať so všetkými. Bohoslovci, ako budúci duchovní otcovia, ale aj ich matušky, budú mať zložitú úlohu, keď nastúpia v novej cirkevnej obci. Prečo je tomu tak? V každom chráme alebo cirkevnej obci majú ľudia vlastný zaužívaný nápev a nový duchovník bude mať zložitú úlohu, ak bude chcieť trochu pozmeniť chrá-

mový spev. Nad'ka poukázala na to, aký je spev dôležitý, a že snaha zlepšovať kantorskú službu v chrámoch má naozaj veľký význam. Spev má vychádzať zo srdca, nielen aby upútal všetkých ľudí, ale najmä aby nás veriacich čo najviac pripútal k modlitbe. Tiež nám názorne ukázala ako spievať a ponúkla pár praktických riešení pre kantorov ako lepšie pôsobiť v chráme, aby ich ľudia napr. neprekrikovali. Kantori, ktorí vedú spev v chráme, by sa mali svedomito pripravovať pred každou bohoslužbou. Týchto pár riadkov tvorí len zlomok užitočných rád od našej milej návštevy. Asi by sme potrebovali takéto veselé povzbudenie v speve od našej Nad'ky častejšie. Počas tejto krásnej besedy bolo povedaných mnoho prívetivých a múdrych slov, ktoré nás povzbudili a donútili nás zamyslieť sa nad mnohými vecami.

Veľká vďaka patrí Mgr. Nadežde Sičáковой, ktorá nás poctila svojou prítomnosťou, milým slovom a ešte nádhernejším spevom. Spasi Hospodi!

mládežníčka Janka

ИСТИНА

BPM v Lodomírovej

Je to v poradí už druhý rok, čo sa mládež a veriaci zo širokého okolia stretli v chráme archaniela Michala v Lodomírovej, aby si pripomenuli významné misijné dielo o. Savu Struve a o. Vitalija Maximenka, ale aj ostatných členov bratstva. Naše spoločné stretnutie sa uskutočnilo v dňoch 12. a 13. marca 2010. Začali sme ho akafistom k strastiam Christovým a pokračovali besedou, ktorú otvoril brat Alexander Haluška a ktorý nám priblížil život a pôsobenie o. Savu. S ďalšími príspevkami vystúpili brat L. Omaska, ktorý sa venoval – o. Vitalijovi a jeho činnosti, historik Jurij Danilec z Ukrajiny, ktorého príspevok sa tiež zaoberal o. Savom. Brat M. Černý sa s nami podelil s osobnými duchovnými skúsenosťami a záverečné slová besedy patrili o. P. Savčákovi, ktorý priblížil spomienky ľudí na príchod o. Vitalija. Za zmienku stojí posvätenie kolíva a pohostenie, ktoré nám s láskou pripravili šikovné gazdinky. Posilnení a dobre naladení sme sa presunuli na miesto, kde spočívajú ostatky o. Savu, aby sme ukončili Parastas za pokoj ich duší. Pretože naši mládežníci ani po dlhom pobyte v chráme neboli unavení, rozhodli sme sa pokračovať v besede na miestnej fare, kde sa ujali slova o. Peter Kačmár spoločne s o. Petrom Savčákom. Srdečne sme sa spoločne zasmiali na veselých historkách. Vyvrcholením však bola svätá Liturgia, ktorá sa konala nasledujúce ráno o siedmej. Po spoločných modlitbách a slávnostnom obede nastal čas, ktorý nemáme príliš v láske, a to je lúčenie. Ale aj to patrí k životu. Veľké ďakujem patrí predovšetkým Hospodu Bohu zato, že sme mohli prežiť tieto dva dni v takom nádhernom prostredí a poďakovanie patrí aj o. Pavlovi Kačmárovi s matuškou, duchovným otcom a všetkým veriacim PCO Lodomírová.

Spracoval brat Ľuboš Omaska

Prednes duchovnej prózy, poézie a piesne

Ranné slnečné lúče sprevádzali kroky všetkých súťažiacich do Detského domova sv. Nikolaja v Medzilaborciach, kde sa 20. 3. 2010 uskutočnil jubilejný 5. ročník Prednesu duchovnej prózy, poézie a spevu. Najprv sme o 9. hodine slúžili moleben v Chráme sv. Nikolaja v DD v Medzilaborciach. Po posvätení koliva sa k prítomným prihovorili d. o. Ján Novák a d. o. Andrej Gont, ktorí svojimi slovami povzbudili súťažiacich a zaželali veľa úspechov. Posilnení modlitbou sme sa presunuli do spoločenskej miestnosti, kde sme netrpezlivo očakávali začiatok. Po príhovore Alexandra Halušku, prezidenta BPM na Slovensku, sa začala prehliadka mladých recitátorov a spevákov. Jubilejný ročník bol naozaj bohatý na duchovné a umelecké zážitky. Potvrdil to aj potlesk divákov, ktorým odmenili každého súťažiaceho. Recitátori a speváci sa na javisku striedali a ani sme sa nenazdali, vypočuli sme si posledný prednes. Odmenou pre všetkých bol chutný obed, ktorý nám uvarili tety kuchárky. Samozrejme, že občerstvenie bolo prichystané na stoloch počas celého prednesu. Mohli sme sa posilniť sladkým či slaným pečivom, ovocím a organizátori nezabúdali ani na dodržiavanie pitného režimu.

Po vypočutí si všetkých súťažiacich bolo potrebné rozhodnúť o víťazoch v jednotlivých kategóriách. To už mala za úlohu porota. Tento rok o víťazoch rozhodli: matuška Danka Džuganová, predsedníčka poroty, Mgr. Nadežda Sičáková a Zuzana Danková. Rozhodovanie bolo naozaj veľmi ťažké. Všetci prednášajúci si dali záležať na príprave. Nakoniec sa vybrali tí najlepší z každej kategórie. Porota sa rozhodla udeliť Cenu poroty tým súťažiacim, ktorí najviac zaujali svojím umeleckým prednesom. Táto cena je vyzdvihnutím ich výnimočného talentu. A kto získal ocenenie?

V kategórii poézie 7 - 10 rokov sa umiestnili:

1. miesto: Adriána Galanová
2. miesto: Gabriela Želizňáková
3. miesto: Beáta Savčáková

V kategórii poézia 11 - 15 rokov sa umiestnili:

1. miesto: Iveta Horvátová
2. miesto: Alexander Hričko
3. miesto: Kristína Kostil'ová

V kategórii poézia od 16 rokov sa umiestnili:

1. miesto: Viliam Kimák
2. miesto: Darina Bocková

V kategórii spev (individuálny) sa umiestnili:

1. miesto: Ronald Guba
2. miesto: Anička Horvátová

V kategórii spev (skupinový) sa umiestnili:

1. miesto: skupina BPM Medzilaborce a DD sv. Nikolaja
2. miesto: skupina Strážske

V kategórii próza 7 - 10 rokov sa umiestnili:

1. miesto: Natália Berezná
2. miesto: Nikola Grundzová
3. miesto: Johanka Perháčová

V kategórii próza 11 - 15 rokov sa umiestnili:

1. miesto: Alena Bocková
2. miesto: Petra Kahancová
3. miesto: Viktória Pirniková

V kategórii próza 16 - 18 rokov sa umiestnili:

1. miesto: Anička Citrová

Cenu poroty dostali za kategórie:

poézia: Peter Kačmár
spev: Michal Džugan
próza: Alica Perháčová

Všetkým výhercom srdečne blahoželáme!

V závere sa prítomným prihovril d. o. Michal Džugan, ktorý ocenil výkony prednášajúcich, povzbudil ich a poďakoval za krásny umelecký zážitok.

Veľké ďakujem patrí:

- pani riaditeľke a vedeniu Detského domova sv. Nikolaja v Medzilaborciach
- pánovi Hnidakovi, majiteľovi pekárne Hapek v Medzilaborciach
- PCO Medzilaborce a kurátorskému zboru
- pani vedúcej kuchyne a tetám kuchárkam
- otcom duchovným, katechétom, rodičom, ktorí pripravovali deti na prednes, všetkým zúčastneným a najmä mládežníkom z BPM - skupina Medzilaborce za organizáciu a takisto aj vedeniu BPM.

Ďakujeme nášmu Isusovi Christovi za to, že sme sa mohli v tento krásny deň stretnúť a oslavovať tak Jeho meno v básňach a piesňach.

Piaty ročník sme ukončili mnohoretstviem, ktoré vychádzalo z našich úprimných srdiečok. Veríme, že tí, ktorí sa neumiestnili na prvých miestach, nezanevrú na krásu umeleckého slova a svoj talent predvedú v Medzilaborciach o rok. Tešíme sa na 6. ročník!

mládežníčka Zuzana

V mene mládežníkov Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS chceme nášmu bývalému viceprezidentovi Matúšovi Spišákovi a jeho manželke Nataši zablahoželať k prijatiu sv. tajiny manželstva. Je nádherným tajomstvom, pretože sa v ňom spájajú dva rozdielne svety. Nech Vás teda spoločnou cestou do Kráľovstva Božieho sprevádza Hospodin, je Vaším útočiskom v problémoch, ale i radoostiach, ktoré Vás v živote postretnú.

Veľa rokov príjemných Bohu!

Filantropia Michalovsko-košickej pravoslávnej eparchie

Vás srdečne pozýva na

IV. Charitatívny ples,

ktorý sa uskutoční 28. mája 2010

(piatok - voľnica, týždeň bez pôstu po Zoslaní Svätého Ducha)

o 18.00 v reštaurácii IDEA v Michalovciach

Vstupné s konzumným 25,-€

Nahlásiť sa a zaplatiť vstupné môžete v predpredaji
v kancelárii Filantropie na Duklianskej 16 v Michalovciach.

V konzumnom je prípitok, predjedlo, hlavné jedlo,
druhá večera, zákusok, káva, občerstvenie.

Nebude chýbať živá hudba a tombola.

Informácie: 0915 958 321, 0905 737 707

email: filantropiamkpe@orthodox.sk

Tešíme sa na Vašu účasť.

*Pravoslávny kňazský seminár Prešovskej univerzity
Duchovné centrum sv. Jána Bohoslova
Plzenská 7, 080 01 Prešov*

P O Z V Á N K A

*Duchovné centrum sv. Jána Bohoslova Pravoslávneho
Kňazského seminára PU s požehnaním Vysokopreosvieteneho
Jána, arcibiskupa prešovského a Slovenska, Vás srdečne
pozýva na*

KONCERT ZBOROVÝCH DUCHOVNÝCH PIESNÍ

*ktorý sa uskutoční 16. mája 2010 o 14. 00 hod.
v Pravoslávnom kňazskom seminári PU
na Plzenskej ul. č. 7 v Prešove*